

Nuotykis vardu „Hansa G 12/36 Renntorpedo“

Galima ginčytis, ar visos ratuotuos senienos yra vertos muziejaus salių, tačiau istorija, susijusi su vienu būsimos *oldtimerių* parodos „Nesentanti klasika 2021“ dalyviu, neabejotinai nusipelno publicistų plunksnos ar netgi kinematografų dėmesio. Biržuose į vieną pirmųjų akistatų su senovinės technikos gerbėjai atriedėsiantis „Hansa G 12/36 Renntorpedo“ ne šiaip egzotiškas dvivietis bolidas. Tai unikalus Pirmojo pasaulinio karo pradžios liudininkas.

1914-aisiais sukonstruotas „Hansa G 12/36 Renntorpedo“ yra vienas iš vos keleto išlikusių lig mūsų dienų egzempliorių, apie kuriuos technikos istorija besidomintys profesionalai žino. Dabartinis automobilio savininkas Aleksandras Obymacha palaikantis ryšius su Vokietijos muziejininkais ir surinkęs ko gero visą įmanomą informaciją apie „Hansa“ bendrovę apskritai ir šią dvivietę sportinę mašiną sako, kad jo istorija iš tiesų unikali.

„Parėjusio amžiaus pradžioje įkurta „Hansa“ bendrovė pačioje Vokietijoje vadinama „šiaurės žvaigžde“, o jos gaminiai, pozicionuojami taip pat aukštai kaip „Mercedes“ ar „Horch“ automobiliai. T. y. buvo brangūs, prabangūs ir tokie kokybiški, kokie tik galėjo būti automobilizmo eros pradžioje. Jie gaminti tik pagal užsakymą, labai mažomis serijomis. Tikslių duomenų, kiek kokių modelių išriedėjo pro gamyklos Varelyje (miestas šiaurės Vokietijoje, netoli Brėmeno, kuriame lig šiol veikia nedidukas automobilių muziejus) vartus, neturi net patys vokiečiai. Žinoma tik kad keletą jų buvo įsigiję Rusijos caro šeima“, – pasakoja A. Obymacha.

Deja, „Hansa“ aukso amžius buvo trumpas. Šią kompaniją skaudžiai palietė Pirmasis pasaulinis karas, kurio gamykla buvo subombarduota. Atsižvelgiant į rinkos poreikius nori nenori teko imtis sunkvežimių gamybos, vėliau – mažalitražius automobiliukus. Visgi konkurencijos „Hansa“ neatlaikė ir ilgainiui ištirpo akcininkų kaitos bei kompanijų susijungimų versmėse. Tačiau būtent šis „Hansa G 12/36 Renntorpedo“ egzempliorius, prieš beveik 16 metų patekęs į vilniečio senovinių automobilių kolekcininko Aleksandro rankas, yra palikęs išskirtinai ryškų pėdsaką.

Reikalas, tas kad 1914-ųjų liepą du pramuštgalviai vokiečiai su „Hansa G 12/36 Renntorpedo“ sumanė apkelti pasaulį ir iš Berlyno patraukė rytų kryptimi. Dviviečiu automobiliuku, turinčiu 3140 kub. centimetrų, 4 cilindrų variklį, generuojantį 36 AG pajėgumą ir maždaug 80–90 km/val. maksimalų greitį, Maskvą jie pasiekė būtent tą dieną, kai Vokietija oficialiai paskelbė karą Rusijai. Apie tai keliauninkai sužinojo po to, kai iki ausų

išsišiepę ir signalizuodami klaksonu įriedėjo į Raudonąją aikštę, kurioje kunkuliavo naujienų apie karo pradžią įkaitinta maskvėnų minia. Akivaizdu, kad „priešų“ ekspedicija baigėsi tą pačią akimirką, vos išsiaiškinus ekipažo narių tautybę, o jų automobilis konfiskuotas.

Apie šį kuriozą aprašė tuomečiai laikraščiai „Moskovskij Kurjer“ ir „Utro Rossi“, tačiau apie vėlesnius „Hansa G 12/36 Renntorpedo“ nuotykius žinių beveik nėra. Automobilio liekanos buvo rastos kažkur pamaskvėje 1972-aisiais ir buvo pervežtos į Rygą. Būtent čia sportinis dvivietis *aparatas* vieno Latvijos senovinių automobilių klubo (AAK – Antiko automobilių klubo) įkūrėjo Olgertso Orleanso buvo prikeltas iš „mirusiųjų“ ir tapo vienu pirmųjų Rygos automobilių muziejaus eksponatų.

„Muziejuje Varelyje yra vos keturi „Hansa“ automobiliai, o patekęs pas mane – penktas. Būtų nekorektiška tvirtinti, kad „Hansa G 12/36 Renntorpedo“ tik tiek teišliko. Galbūt kažkur dar yra pamirštų tos kartos mašinų, bet kad tai labai retas vokiškas sportinis modelis ir kad informacijos apie jį itin mažai, tikra tiesa“, – konstatuoja kolekcininkas.

Dėl šių priežasčių net patyrusiems Latvijos restauratoriams pavyko atkurti tik šio automobilio išorę, tačiau iki patekdamas į Lietuvą „Hansa G 12/36 Renntorpedo“ buvo it skulptūra neveikiančiu varikliu. Įpūsti „gyvybės“ ir priversti jį judėti užtruko dar bemaž 15 metų.

Pamatyti kaip „Hansa G 12/36 Renntorpedo“ važiuoja bus galima Biržų aeroklubo teritorijoje rugpjūčio 7-osios popietę, kur nuo 15 val. prasidės viena nedaugelio šiais metais vyksiančių senovinių automobilių parodų „Nesentanti klasika 2021“.

Biržuose rengiamoje senovinių automobilių parodoje „Nesentanti klasika 2021“ – unikali galimybė pamatyti ratuotą Pirmojo pasaulinio karo liudininką



Biržuose rengiamoje senovinių automobilių parodoje „Nesentanti klasika 2021“ – unikali galimybė pamatyti ratuotą Pirmojo pasaulinio karo liudininką



Biržuose rengiamoje senovinių automobilių parodoje „Nesentanti klasika 2021“ – unikali galimybė pamatyti ratuotą Pirmojo pasaulinio karo liudininką



Biržuose rengiamoje senovinių automobilių parodoje „Nesentanti klasika 2021“ – unikali galimybė pamatyti ratuotą Pirmojo pasaulinio karo liudininką



Biržuose rengiamoje senovinių automobilių parodoje „Nesentanti klasika 2021“ – unikali galimybė pamatyti ratuotą Pirmojo pasaulinio karo liudininką

